

Avaluació Clínica en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor

Codi: 102985

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Albert Alier Fabrego

Correu electrònic: Alberto.Alier@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Els continguts de l'assignatura seran impartits en llengua catalana , així com les diferents proves avaluatives. En cas que l'alumne sol·liciti les proves avaluatives en llengua castellana, ho haurà de comunicar al professor de contacte (Dr. A.Alier)

Equip docent

Juan Leal Blanquet

Prerequisits

És necessari que l'estudiant hagi assolit els coneixements i competències bàsiques de les assignatures d'Anatomia Humana i Biomecànica realitzades en el primer curs.

És convenient així mateix, haver assolit els coneixements i competències bàsiques en l'assignatura Psicologia Humana.

Objectius

Els objectius generals de l'assignatura comprenen la valoració de l'aparell locomotor a partir de les dades clíniques obtingudes de la interacció entre pacient i fisioterapeuta, això és, fruit de l'anamnesi, la inspecció i l'exploració física. Es definiran els paràmetres clínics de normalitat o anormalitat , que permetin elaborar una primera aproximació diagnòstica i una orientació terapèutica.

Competències

- Analitzar i sintetitzar.
- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.

- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Organitzar i planificar.
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Raonar amb sentit crític.
- Resoldre problemes.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de la fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions de l'aparell locomotor.
3. Aplicar mètodes específics d'intervenció de fisioteràpia per promoure hàbits de vida saludables, en relació amb l'aparell locomotor, a través de l'educació per a la salut.
4. Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic en alteracions de l'aparell locomotor.
5. Descriure i analitzar el moviment humà.
6. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions del sistema musculoesquelètic.
7. Descriure i aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació de l'aparell locomotor i la seva possible repercussió funcional.
8. Descriure les circumstàncies que condicionen les prioritats d'actuació en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
9. Descriure les guies de bona pràctica clínica aplicades a les alteracions de l'aparell locomotor.
10. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
11. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
12. Enumerar els diferents tipus de material i aparells que cal utilitzar en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
13. Establir hipòtesis diagnòstiques de fisioteràpia a través de casos clínics amb alteracions del sistema musculoesquelètic.
14. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
15. Identificar els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de la intervenció de fisioteràpia en les alteracions de l'aparell locomotor.
16. Localitzar mitjançant la palpació en superfície els diferents músculs.
17. Organitzar i planificar.
18. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
19. Raonar amb sentit crític.
20. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema musculoesquelètic.
21. Resoldre problemes.

Continguts

Blocs distributius de l'assignatura.

Introducció de l'assignatura (A.Alier). S'exposaran les línies bàsiques de desenvolupament de l'assignatura Avaluació Clínica en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor, en quan a continguts teòrics i pràctics. Igualment es plantejaran els tipus de proves que s'hauran de superar per a aprovar l'assignatura.

1. El diagnòstic fisioterapèutic (A.Alier)

1.1 Generalitats. Terminologia (Alier). Un repàs pels conceptes generals en què es basa el diagnòstic fisioterapèutic i la familiarització amb la terminologia habitual utilitzada en fisioteràpia de l'aparell locomotor.

1.2 Anamnesi, inspecció i exploració (A.Alier). Aquest tema pretén aprofundir en els tres pilars bàsics imprescindibles per a l'avaluació clínica d'un pacient. L'objectiu és assolir els coneixements necessaris per a realitzar una correcta història clínica.

1.3 La postura (A.Alier). Estudi de la postura humana, des del punt de vista evolutiu com a espècie i com a mètode d'estalvi energètic. S'analitzarà l'estàtica del cos humà, biomecànica i anatòmicament. Postures correctes i incorrectes, i modificació de la postura conforme augmenta l'edat.

1.4 El dolor com a símptoma indicador (A.Alier). El dolor com a signe d'alarma i com a símptoma prevalent en la pràctica diària. S'aprofundirà en l'aspecte qualitatiu del dolor i en les múltiples formes de presentació.

1.5 L'alteració de la mobilitat com a signe indicador (J. Leal). Estudi general del dèficits, excesos o manques de mobilitat, com a eina exploradora i diagnòstica.

1.6 Exploració neurològica bàsica (J.Leal). Es donaran els conceptes bàsics, però fonamentals, de l'estudi neurològic aplicat al sistema locomotor, fent especial referència a les principals síndromes neurològiques, plexopaties i mononeuropaties. Exploració dels principals reflexes osteotendinosos

1.7 Exploració de la marxa (A.Alier). Estudi de la marxa humana des del punt de vista evolutiu com a espècie. Adaptacions anatòmiques a la marxa. Estudi mecànic de la marxa: el cicle de la marxa. Principals alteracions de la marxa i síndromes patològiques relacionades.

1.8 Avaluació clínica als nens i els adults grans (A.Alier). Aquest tema pretén abordar les principals característiques anatòmiques i fisiològiques que obliguen a un tracte diferencial dels nens i els adults grans, des del punt de vista clínic i conductual.

2. Tècniques diagnòstiques complementàries. Diagnòstic per la imatge (J.Leal). S'exposarà una relació de les principals proves diagnòstiques complementàries dels estudis clínics i exploratoris.

3. Avaluació clínica de la columna vertebral.

3.1. Columna cervical (J.leal)

3.2 Columna dorsal (J.leal)

3.3 Columna lumbosacra (A.Alier)

Recordatori anatòmic i biomecànic. Anamnesi. Inspecció. Palpació osteomuscular. Anàlisi funcional. Exploració neurològica. Principals síndromes i patologies relacionades amb el raquis.

4. Avaluació clínica de les extremitats inferiors

4.1 Pelvis i maluc (J.leal)

4.2 Genoll (J.leal)

4.3 Turmell i peu (A.Alier)

Recordatori anatòmic i biomecànic. Anamnesi. Inspecció. Palpació osteomuscular. Anàlisi funcional. Principals síndromes i patologies.

5. Avaluació clínica de les extremitats superiors

5.1 Espatlla (A.Alier)

5.2 Colze (A.Alier)

5.3 Canell i mà (J.Leal)

Recordatori anatòmic i biomecànic. Anamnesi. Inspecció. Palpació osteomuscular. Anàlisi funcional. Principals síndromes i patologies

Els blocs 3,4 i 5 seran complementats amb les pràctiques que incidiran en tots els aspectes relacionats amb la palpació osteo-articular, la palpació muscular i les principals maniobres exploradores, específiques de cada regió anatòmica.

L'estructura de les classes es basa en la lectura i comprensió d'articles o documents i cassos clínics, relacionats amb cada tema, que seran l'eix vertebrador dels continguts teòrics.

Metodologia

La metodologia es basa en classes teòriques dirigides i classes pràctiques.

La durada de cada sessió serà de 2 o 3 hores, tal com figurarà en el calendari horari oficial

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES D'AULA (PAUL)	9	0,36	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21
SEMINARIS (SEM)	10	0,4	2, 3, 5, 7, 13, 16, 20
TEORIA (TE)	26	1,04	4, 5, 7, 8, 9, 13, 15, 16, 20
Tipus: Autònomes			
ESTUDI PERSONAL	19	0,76	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 20
LECTURA DE TREBALLS	50	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21
LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	30	1,2	1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 15, 20

Avaluació

Tipologia	Durada	Descripció de la prova d'avaluació	Criteris d'avaluació	Nota mínima per aprovar	% de la nota final	Calendari

Prova escrita	1.20 hores	Prova tipus test amb resposta múltiple	Cada pregunta contestada correctament es valorarà amb 1 punt. Les preguntes contestades erròniament restaran 0,25 punts. Les preguntes no contestades no restaran punts.	NO	50	Proposta: 11 desembre
Examen pràctic	8 minuts	Resolució de cassos pràctics	S'avaluarà cada alumne	NO	20	Proposta: 13 desembre
Examen d'imatges	30 minuts	Examen amb imatges projectades i resposta tipus test	Resposta única. Restaran les mal contestades	NO	30	Proposta: 18 octubre
Prova de recuperació	variable	compendi de l'assignatura Examen escrit amb un format mixte: resposta test i respota escrita		5		data oficial gener 2019

És obligatòria la realització dels tres exàmens per poder avaluar l'alumne, en cas contrari, a l'acta de l'alumne constarà com a no avaluable.

A l'examen d'imatges entrarà tot aquell contingut de l'assignatura donat abans de la data de realització de l'examen i alliberarà matèria per l'examen següent. Nota màxima 3 punts

A l'examen escrit entrarà tot aquell contingut de l'assignatura donat entre el 18 d'octubre i el 11 de desembre, sempre i quan es respectin aquestes, com a dates de realització dels exàmens. Nota màxima 5 punts

L'examen pràctic es realitzarà com és habitual, en parelles. Nota màxima 2 punts

La nota final de l'assignatura serà la suma de la nota de cada examen (imatges + escrit + pràctic). L'assignatura es considerarà aprovada amb una puntuació igual o superior a 5 punts i suspesa amb una puntuació igual o inferior a 4.9 punts.

Els estudiants que no hagin superat l'assignatura/mòdul per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a una prova de recuperació, que es realitzarà en la data oficial del mes de Gener 2019. Per tant no tindran dret a la prova de recuperació, aquells alumnes que no s'hagin presentat a qualsevol dels tres exàmens d'avaluació continuada.

A la prova de recuperació entrarà tot el contingut teòric i pràctic de l'assignatura i es realitzarà de forma escrita, en un format mixte tipus test i resposta escrita a una sèrie de qüestions. En aquest cas solament hi haurà dues calificacions possibles que constaran en l'acta final : aprovat (igual o major de 5 punts) o suspès (igual o menor de 4.9 punts).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació de tipus pràctic mitjançant avaluació clínica objectiva i estructurada	20%	4,42	0,18	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 18, 20, 21
Avaluació escrita mitjançant proves objectives: ítems de resposta múltiple	50%	1,08	0,04	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 17, 19, 20, 21
Avaluació escrita mitjançant proves objectives: ítems de resposta múltiple (imatges)	30%	0,5	0,02	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 21

Bibliografia

- 1- EXPLORACIÓN CLÍNICA PRÁCTICA. Noguier-Balcells. 28 edd. Elsevier. 2016
- 2- FISIOTERAPIA DEL APARATO LOCOMOTOR. Estructuras, funciones, medidas de actuación sobre afecciones. Editorial Ploke-Reichel. 2007
- 3- EVOLUCIÓN HUMANA. Roger Lewin. Salvat-Editores 2000.
- 4- EXPLORACIÓN FÍSICA DE LA COLUMNA VERTEBRAL Y LAS EXTREMIDADES. Stanley Hoppenfeld. 1979
- 5- DIAGNOSTICO FISOTERÁPICO. CONCEPCIÓN, REALIZACIÓN, APLICACIÓN EN LA PRÁCTICA LIBRE Y HOSPITALARIA. Éric Viel. ED. Masson- 2006
- 6- TÉCNICAS DE BALANCE MUSCULAR. Daniel's y Wothingham Ed. Elsevier. 2014
- 7- PRUEBAS CLINICAS PARA PATOLOGIA OSEA, ARTICULAR Y MUSCULAR. K.Buckup. ED. Masson. 2013
- 8- PROCESO EVALUATIVO MUSCULOESQUELÉTICO. Hazel M.Clarkson. Ed. Paidotribo. 2003
- 9.- THE MUSCLE AND BONE PALPATION MANUAL. Joseph E. Muscolino. Mosby Elsevier 2008
- 10.- MANUAL DE PRUEBAS DIAGNÓSTICAS. TRAUMATOLOGÍA Y ORTOPEDIA. A.Jurado Bueno, Ivan Medina Porqueres Ed Paidotribo- 2002.
- 11.- EXPLORACIÓN Y EVALUACIÓN NEUROMUSCULOESQUELÉTICA. UN MANUAL PARA TERAPEUTAS. Nicola J.Petty, Ann P. Moore. Ed. Mc Graw-Hill-Interamericana. 2003
12. KENDALL'S. MUSCULOS, PRUEBAS, FUNCIONES Y DOLOR POSTURAL. Florence Peterson Kendall, Elizabeth Kendall McCreary, Patricia Geise Provance. Edit. . Marban. 5 ed. 2008
13. ATLAS DE ANATOMIA PALPATORIA. Serge Tixá (tomus 1 i 2) Ed Elsevier(3ed) . Barcelona 2014

Pàgines web d'interès

www.efisioterapia.net

www.fisonet.net

www.aefi.net

www.scfisioterapia.cat